

JACKi ZPRAVODAJ

6/2025

KULTURA ~ SPORT

www.jackijablunkov.cz

KRISTÝNA NEŠETŘILOVÁ
PRA PRANETEŘ ADVOKÁTA EMILA FISCHGRUNDA

více na str. 7

RICHARD WURMBRANDT

Richard Wurmbbrandt byl původem Žid, později se stal pastorem, teologem. Richard a jeho žena Sabina byli za svou činnost zvěstování evangelia a také napomáhání k záchraně židovských dětí z ghatt opakovaně vězněni, biti, nejméně jednou málem popraveni. Později založili známou organizaci „Hlas mučedníků“. V jedné své publikaci Richard zmiňuje starodávný židovský příběh. Zaposlouchejme se:

Jednou nějaký vycpavač zvířat chytl krásného ptáčka, kterého chtěl zabít a vycpat. Když pozvedl nůž, aby jej probodl, stal se zázrak. Ptáček k němu promluvil lidským hlasem: „Ušetři mi život, protože mám v hnízdě mláďata. Jestli mě pustíš, dám ti tři jednoduché rady, které ti ale prokáží velkou službu.“ Muž se zamyslel: „V lese je mnoho jiných zvířat. Ale to, co se teď děje, je zázrak. Kdo ví, jaké rady mohu získat. A tak slíbil, že ptáčka pustí, pokud ty rady budou dobré.

Ptáček pronesl tato moudrá slova: „Když ti někdo řekne něco nesmyslného, nevěř mu, ať je to kdokoli. Pokud někomu vykonáš něco dobrého, nesmíš toho později litovat, ale radovat se, že jsi vykonal dobro. A také – nesnaž se dosáhnout toho, co je na tebe moc vysoko.“

Muž usoudil, že rady jsou moudré a ptáčka pustil. Ten odletěl na nejbližší větev – a znovu na muže zavolal. Řekl: „Proč jsi mě pustil? Mám v břiše velký diamant. Našel bys jej a byl bohatý do konce života.“ Když to muž uslyšel, litoval toho, že ptáčka pustil a začal šplhat na strom, aby jej znovu chytl. Ale ptáček pořád přelétával mezi větvemi, a muž v určitém okamžiku uklouzl, spadl a zlomil si obě nohy. Když ležel a sténal pod stromem, ptáček slétl na nejnižší větev a zavolal: „Hlupáku, copak jsem ti nedal tři dobré rady, o kterých jsi věděl, že jsou správné, a sám jsi o nich řekl, že jsou dobré?

První byla, že nebudeš věřit ničemu nesmyslnému, ať ti kdokoli říká, abys tomu věřil. Jak jsi mohl být tak hloupý, a věřit, že pták má diamant ve svém břiše? Druhá rada byla, abys nelitoval, že jsi vykonal něco dobrého. Tím, že jsi mi zachránil život, jsi vykonal dobrý skutek. Proč jsi toho potom litoval? Třetí rada byla, aby ses nepokoušel dosáhnout toho, co je na tebe moc vysoko. Víš sám, že je nemožné chytnout ptáčka holýma rukama. Několik okamžiků poté, co jsi souhlasil s mými radami, jsi udělal opak toho, co jsem tě naučil.“

Starý, přesto moudrý příběh, který nám i v dnešní době mnohé ukazuje:

1. Když ti řekne někdo něco nesmyslného, nevěř tomu
Kolik skupin, sekt přináší jiné evangelium než to, které známe, které jsme převzali od svých předků? Nedávno jsme varovali před sektou Sinčchondži. A jsou i další témata, která rozdělují, polarizují společnost, naše sbory. Nedávno to bylo očkování. Dnes je to válka na Ukrajině, obavy z migrace, Green Deal a mnohé další. Nevěřme všemu, co slyšíme. Zkoumejme, co je pravdou.

2. Když máme příležitost udělat něco dobrého, udělejme to a nelitujme toho

„Nikomu nebud'me nic dlužní, než abychom se navzájem milovali.“ (Řím. 13,8)

Láska je něco, s čím nebudeme nikdy hotovi. Tady nebudeme mít nikdy splaceno! S láskou je tomu jinak než třeba s financemi. Tam splatíme předepsanou částku nebo odvedeme daň a oddechne si, že to máme vyřízeno. S láskou je to jiné. Jak by to například vypadalo, kdybych si řekl, že už jsem svou manželku/manžela miloval/a dost dlouho a už mám splněno? Popřel bych tím vše, co jsem žil předtím. Konzistentnost slov a skutků. A nejhorší jsou dluhy, které už nejde nijak anebo jen velmi těžko dohnat. Proč jen jsem se nesmířil s otcem, než zemřel? Proč jsem se více nevěnoval své manželce, která vedle mě zestárla v podstatě opuštěná, protože jsem se oženil s prací? Proč jen jsem se více nevěnoval svým dětem, které se mi odcizily? Nebezpečí takovýchto dluhů je v tom, že nám ve vši hrůze vyvstanou právě ve chvíli, kdy už je pozdě. A také:

3. Nepokoušejme se dosáhnout něčeho, co je příliš vysoko

Nemůžeme vykoupit sami sebe. Nemůžeme zachránit sami sebe. Vše, co potřebujeme pro naši záchranu a plný život, pro nás vykonal Ježíš Kristus. Tento příběh mě poučil, snad bude v něčem užitečný i pro vás. Amen.

Jablunkovské

prostranství před JACKi

dvorky

PONDĚLÍ 23. 6. 2025

- 9:00 - 11:00 „Na skle malované” - malování s dětmi
Omalovánky A. Szpyrce
Modrotisk ptáčky
Paracordové boty
- 14:00 - 18:00 Malování na sklo
Modrotisk zápich
Paracordové boty

ÚTERÝ 24. 6. 2025

- 9:00 - 11:00 Malování s dětmi
Kroužkování
Práce s kůží
Paracordové boty
- 14:00 - 18:00 Kroužkování
Práce s kůží
Paracordové boty

STŘEDA 25. 6. 2025

- 9:00 - 11:00 Malování na velké plátno
Kolovrátek a krosna
Macramé
Lidová výšivka
- 13:00 - 17:00 Kolovrátek a krosna
Macramé
Lidová výšivka

Každý den od 10:00 do 15:00 práce se dřevem

CIESKO-POLSKI ZWIÓNZKI KULTUROWE – JAN ÁMOS KOMENSKÝ

Dzisiaj łopowiem Wóm Złote Jabłónkowianki i Złoci Jabłónkowianie historyjnym nie ło królu, nie ło sławnym rycerzu, ale ło pedagogu i nauczycielu, kiery nazywoł sie Jan Ámos Komenský (1592–1670) – zwanym przez potomnych Čłowiekym Ksiyngi, kiery choć urodził sie niedaleko Jabłónkowa w Kraju Zlinskim we wschodnich Morawach, to swój żiwot na długo zwióznoł z tolerancyjnóm i gościnnóm wtedy dło wsielajakich uchodźców religijnych polskóm ziymióm i wielkopolskim miastym Leszno. Jego myśli – choć powstawały śtyry wieki tymu – sóm fórt aktualne, jakoby były pisane dzisiaj.

Był rok Pański 1628, kiedy Komenski, emigrant z Moraw, wkroczył na polski ziemie. Uciekoł jako łostatni biskup wspólnoty Braci Cieskich przed prześladowaniami religijnymi, kiere po bitwie pod Biołóm Góróm zmusiły tysińce cieskich patryjotów i protestantów do łopuszczynio na wdyczki swojij ukochanej łOojcizny. Ale Komeński to nie był łobyciajny uchodźca – był to čłowiek wielkij idei, kiery wierzył, że cały świat jest szkołóm móndrości, a każdy čłowiek, niezależnie łod pochodzynio i majóntku mozie być jejim uczniym. Nasieł schróniyni w Lesznie na pograniczu Wielkopolski i Ślónska. Ród Leszczyńskich, właściciel miasta, doł tu miyjsce do życio Braciom Cieskim, kierych Komeński był biskupym.

Kiedy Jan Ámos dziwoł sie na szkoły swoich ciasów, widzioł miyjsca zimne, surowe, pełne kar fizycznych, łacińskich słów uciónych na spamiyńć i smutnych dziecek. „Tós to nie szkoły, jyny wyynziynia dusz!” – pisoł. Nie chcioł škół, kany dziecka bojóm sie rehtora jako jakigo kata. Chcioł, coby szkoła była łogrodym – pełnym światła, radosnej wiedzy i śpiywu. Mówił: „Uczyć trzeja lekko, z radościom - łobrazym ł przykładym!”

W ciyniu wielkopolskich strómów i cichych izb szkoły Braci Cieskich w Lesznie pisoł dzieła, kiere przetrwały wieki. Jednym ś nich była „Wielko Dydaktyka”, w kierej łopisoł cały swój systym nauczania – łod przedszkola po uniwersytet. Wymyślił też cosi niezwykłego na swoje ciasy – ślabikorz, kiery ucił jynzyka nie jyny ze słów i definiciji, ale i za pomocóm łobrazów! To była „Brama języków otwarta”, ksióńśka tłumacióno i wydowano w dziesióntkach krajów Europy. Dło dziecek zaś stworzył ślabikorz z łobrozkami, „Orbis pictus” - pyrsi elemyntorz ilustrowany. To wsiecko powstawało w Polsce, w Lesznie i podcias jego rajz po Europie. A świat słuchoł i cierpoł inspiracyje dło powsiechnej reformy edukacyji. Komeński zyskoł sławym na całym kontynyncie i aji za łoceanym, a nawet łotrzymoł propozycyjym łobjyncio stanowiska rehtora Uniwersytetu Harvarda, kieróm jednako łodrzucił. W tym czasie rajzowoł do Anglii, Szwecyi, Holandyji, na Uhry i do krajów niemieckich, kany spotykoł się z wybitnymi myślicielami, dowoł wykłady i pisoł swoje prace pedagogiczne. Z tych rajz wdyczki wracoł do wielkopolskiego Leszna, kany był kiero-

wnikym cieskij školy Braterskij Jednoty i jejich duchowym przywódcóm.

Ale jako to w życiu bywo – nie wsiecko, co dobre, trwo wiećnie. W trakcie najazdu szwedzkigo na Polskym (tzw. „potopu”) Komeński wesprził protestanckich Szwedów piszónc poemat na cześć króla szwedzkigo Karóla Gustawa oraz łodezwym do Poloków, coby wyrzekli sie katolicyzmu i polskigo króla Jana Kazimierza a sprzymierzili sie z protestanckimi Szwedami. Poparci udzielóne Szwedóm przez Braci Cieskich spowodowało łodwet i spolyni miasta w roku 1656 przez wojska polski. Utracił wówcias Komenski dóm, wielkóm bibliotekym, zgorzała ciesko szkoła i cynne rynkopisy. Komenski musioł łopuścić gościnnóm Polskym i z ciynżkim sercym udoł sie do Amsterdamu, kany doził swoich łostatnich dni.

Dziśka jego duch nie błónko sie na wygnaniu – ale zije w każdej klasie, w kierej rehtorka ci rehtor z miłóściom i pasjóm przekazujóm dzieckóm wiedzym, kani ich inspiruje. Zije na lekczyjach, kiere ucióm rozumieć a nie jyny wyucić sie na spamiyńć. W szkołach, kany pytać sie to nie gańba. To Komeński prawił, że szkoła mo być łogrodym, a nie wyynziynim.

I tak kóńci sie nasio gawynnda ło cieskim mistrzu, kiery stoł sie światowym rehtorym, a swojóm nejwiynksióm szkołym-łogród zbudował właśnie w Polsce.

Z górolskim pozdrowiynim
Andrzej Suszka z Rupiyunki łod Fiedora

Letní edice

KARVINSKÉ MOŘE

u Darkova

ŠIKMÝ KOSTEL

v Karviné

VRBICKÉ JEZERO

u Bohumína

PĚCHOTNÍ SRUB

MO S-5 NA TRATI

RYBNÍK MILOŠOVÁ

Čadca - Milošová

MEGOŇKY

kamenné koule na Kysucích

PŘEHRADA TĚRLICKO

Sochařský Park

Těrlicko

PŘEHRADA BYSTRČKA

Valašsko

EVANGELICKÝ KOSTEL

Velká Lhota

Objev 5 kouzelných vodních ploch a zastav se na 5 úžasných místech!

Navštiv všech 10 míst, vyfoť se a pošl na
akce@jackijablunkov.cz nejpozději do 31. 8. 2025.

Každý účastník obdrží medaili a 3 vylosovaní
získají hodnotné ceny.

Toulky krajem

BESKYDSKÝ

PRŮZKUMNÍK

Využijte na svých toulkách kartu
Těšínského Slezska a získejte tak
slevu na vstupném. QR kód je k
dispozici v JACKi.

1. 7. 2025 - 31. 8. 2025

JADWIGA

ČARODĚJNICE Z BESKYD

vstupné
100 Kč

LETNÍ KINO

Jablunkov
park A. Szpyrce

20. 6. 2025, 21:00 hod.

Hrají:

Zuzana Hozová, Tomáš Dastlík, Natália Gajová, Petr Turoň, Petr Buchta,
Zuzana Páleníková, Miloš Čížek, Iva Parasková, Veronika Bellová a další.

Režie: Petr Turoň **Kamera:** Ján Žitniak **Hudba a zvuk:** Martin Behúň **Střih:** Peter Kotrha
Zvuková postprodukce: Tomáš Balák **Produkce:** Beskidfilm, s.r.o.

Mosty

sunmont.eu

Ružomberok

Při nepříznivém počasí se projekce přesune na náhradní termín

Kristýna Nešetřilová

Pra praneteř advokáta Emila Fischgrunda.

Všichni víme, že k obyvatelstvu Jablunkova ještě na začátku minulého století neodmyslitelně patřila i židovská komunita. Proč tu nezůstal nikdo? Následky druhé světové války a pronásledování židovského národa jsou všeobecně známy. Je zajímavé ponořit se do těchto dějin a dohledat dokumenty o svých předcích. Kristýna Nešetřilová poslouchala vyprávění své babičky a zaujala ji historie jejich rodu. I když bydlí v Praze, své kořeny má zrovna tady ve Slezsku.

Odkud pocházíte a čím se zabýváte?

Narodila jsem se v Praze na Vinohradech, pak jsme se odstěhovali na sídliště Jižní město. Pracuji v eventové agentuře INDEP. Pořádáme nejrůznější večírky, konference, módní přehlídky a ostatní akce nejen pro firmy, ale i pro veřejnost. To se týká celé republiky. Kromě toho můj manžel je vinař, takže máme také vinařství ve Znojmě.

Co Vás spojuje s Jablunkovem?

Pro mě jediné propojení s Jablunkovem je vyprávění babičky Lídy Bublové, která se tady narodila. Pocházela z rodiny Fischgrundů a její strýc byl známý jablunkovský advokát Emil Fischgrund. Kvůli tomuto propojení jsem minulý rok Jablunkov navštívila. Byla jsem zde úplně poprvé a je tu překrásně. Můj pradědeček Isidor s mojí prababičkou Olgou bydleli v Brně, ale všichni pocházeli odsud, z Frýdecko-Místčka. Všichni sourozenci mého pradědečka Isidora Fischgrunda i zbytek rodiny se scházeli v Oldřichovicích, kde měl můj pra prastrýc Leopold pilu. Když jsme s mým manželem putovali po stopách své rodiny, pilu jsme už nenašli. Vzpomínám si na babiččino vyprávění, jak chytala s ostatními dětmi raky v Bystrém potoce v Oldřichovicích.

Zaujalo Vás to natolik, že jste se začala zabývat rodokmenem?

Každému doporučuji, aby se zkusil podívat na své vlastní kořeny. Někdy to může být hodně zajímavé, ale pokud není možné dostat se dál, prostě to nechte být, buď zase ten správný čas přijde anebo ne. Tak to bylo i se mnou. V průběhu let se ke svému rodokmenu pořád vracím a pak se v tom zase ztrácím. Když ještě babička žila, tak mi vyprávěla o starých fotkách a psaníčkách, které se pašovaly mezi lidmi, když byla v koncentračním táboře Terežín. Myslela si, že už to nikoho zajímat nebude, takže teď je všechno v Židovském muzeu v Praze. K těmto materiálům je v dnešní době přístup i online. Díky tomu jsem našla hodně informací tam a pak taky na nejrůznějších webech o holocaustu, v Terežínské iniciativě, v archivech Židovské obce. Asi nejvíc se mi osvědčil www.myheritage.cz, kde všechny informace mohu skládat k sobě. Nyní jsem zapsána i v online kurzu genealogie. Je hodně těžké držet se jedné větve nebo jednoho člověka, který vás zaujme. Připadám si pak jak v moři a plavu sem a tam. Co opravdu nezvládnou, je číst staré knihy o sčítání lidí, to je strašně těžké a nikdy moc daleko nedojdu. Ke čtyřicátinám jsem dostala od mojí maminky ten nejlepší dárek. Nechala mi zpracovat rodinnou kroniku od profesionálního genealo-

ga, takže mám z čeho čerpat. Ovšem náš pan učitel na genealogii vždy říkal, že někdy je prostě lepší to nechat být a dál se v tom neštourat. Nesmíme zapomínat, že někdy můžeme narazit na něco nebo někoho, komu by to mohlo být nepříjemné.

Na fotografii je Lina (Pauline) Fischgrundová, maminka známého advokáta Emila Fischgrunda, a Isidor Fischgrund, bratr Emila, můj pradědeček.

Na další fotografii je z druhé strany popisek babičky Lídy: „Můj tatínek Ing. Fischgrund“ (čili Isidor, v tmavém klobouku) se svým bratrem Emilem a se dvěma neznámými cca 1913 v Praze.

Na rodinné fotografii z 5. 7. 1936 je na rubu fotografie napsán popis rukou mojí babičky Lídy:
Stojící zleva: Erika Reismann (z Vídně, sestřenice Lídy), Otto (babičky Lídy bratranec, syn Siegfrieda), můj
tatínek (Isidor), Karlo Gabrisch (syn Artura), strýc Emil Fischgrund, Grete, Siegfried (bratr Isidora a Emila).
Sedící zleva: Artur Gabrish, Ola (maminka Lídy, manželka Isidora), Ernst Reismann z Vídně, Olga z Jablunkova
(manželka Emila), Greta, teta Kathe Gabrish z Těšína.
Na zemi: Eliška z Oldřichovic, Kurt, náš Handa (bratr Lídy).

Kolik sourozenců vlastně měl Váš pradědeček Isidor Fischgrund?

Isidor Fischgrund měl deset sourozenců:

Kurt Fischgrund

Dorik Fischgrund

Kathe Fischgrund – provdala se za Artura Gabrishe, měli děti: Karlo a Tosia

Anna Fischgrund – provdala se do Vídně, manžel Gesa Reismann, děti: Erika a Ernst

Alfréd Fischgrund – manželka Julia, děti: Robert a Udzu

Siegfried Fischgrund – manželka Gretta, děti: Else a Otto

Viktor Fischgrund – manželka Greta

Josefine Fischgrund – provdaná za Viktora Friednera

Leopold Fischgrund – manželka Greta (Markéta), děti: Walter, Ilse, Irma, Kurt

Emil Fischgrund – jablunkovský advokát, (nar. 1890 v Jablunkově, zemřel 1940 Sachsenhausen), manželka Olga Fischgrundová, roz. Roubitschek (7. srpna 1895 – Jablunkov - 1942 - Piaszki Lublin, Polsko). dcera: Lieselotte (1920–1942).

ÚSTŘEDNÍ KARTOTÉKA — TRANSPORTY.	
86042 Fischgrundovi Olga 7. 8. 1895 datum narození: 7. 8. 1895 adresy před deportací: Bano	
1. transport datum: 12 XII. 1941 číslo: H/G 162	2. transport datum: 1/4 1942 číslo: Ag-17 do: Piaszki

Jak Vaše babička vzpomínala na tu dobu?

Babička mi vyprávěla o tom, jak ji tatínek – Isidor Fischgrund (1881-1941) zachránil život tím, že propašoval do Terezína brilantový prsten, který vyměnil za HOLÍNKY! pro ni. Také o tom, jak od něj dostala obrázek, na kterém byly dorty, aby si pamatovala, že jednou zas bude moct chodit do cukrárny. Isidor Fischgrund jel posledním transportem z Terezína do Osvětimi.

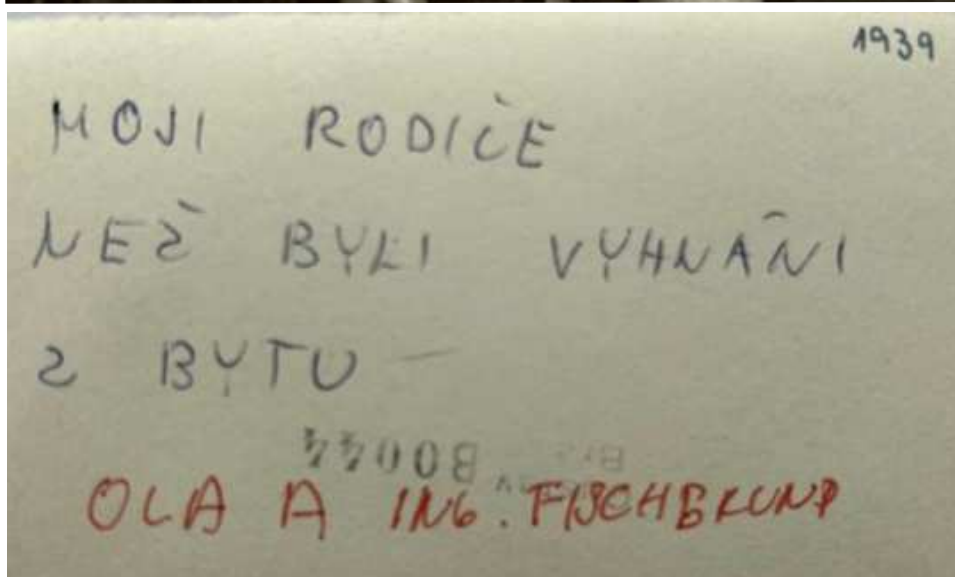
Transport K, č. 258 (05. 12. 1941, Brno -> Terezín)

Transport Ev, č. 1278 (28. 10. 1944, Terezín -> Osvětim)

Z deníčku Ludmily - mojí babičky

„Sedím v našem pěkném bytě, který je zohaven spoustou beden a košů a každé naše slovo se rozléhá, neboť jsou koberce a obrazy zabaleny. Zítřka v 7 hodin ráno přijede stěhovací vůz a odveze naše věci na Střední č. 12., kde budeme bydlet v podnájmu v jednom pokoji. Musíme se stěhovat, neboť přišli nějací Němci a náš byt si vzali. Bude to hrozné. Čtyři rodiny v jednom bytě. Fricek už tak bydlí dlouho. Je jich 13 v jednom bytě. Už si zvykl.“

V Brně dne 29. května 1941

Tohle je poslední zpráva v deníčku Ludmily, pak od dubna 1942 pracovala jako zahradnice v Terezíně. Celé výpovědi jsou k dispozici v rámci USC Shoah Foundation. Každopádně babička měla oproti jiným ohromné „štěstí“ (píšu v uvozovkách, protože život v Terezíně byl hrozný, kdo se nedostal do transportu do vyhlazovacích táborů, ten mohl zemřít na tyfus a jiné choroby), že po celou dobu zůstala v Terezíně.

Kdo z rodiny přežil?

Celá rodina Fischgrundů zemřela, všichni bratři, sestry, všechny manželky, manželé a děti. Přežila pouze moje prababička Olga (maminka Lídy), manželka Isidora Fischgrunda se svojí dcerou Lidunkou, mojí babičkou, která nedávno zemřela, bylo jí 97 let. Také vím, že přežil Bedřich (bratr její maminky Olgy) a Lídy bratranec Wal-

-ter, který emigroval do Izraele. Dle listin se tehdy pro Izrael používal název „Mandát Velké Británie na území Palestina“. Bohužel už pravděpodobně nežije, naše rodina o něm nic neví. Jen jednou, když jsem byla malá, asi tak 12 let, si vzpomínám, že jsme byli na společné večeři.

Patříte k Židovské obci?

Jsem členkou Židovské obce krátce a můj syn navštěvuje Židovskou školu v Praze. Ostatní synové zatím ne. V komunitě se stále snažím zorientovat, koná se mnoho zajímavých vzpomínkových a vzdělávacích akcí. Určitě všem, kdo mají židovské kořeny, doporučuji seznámit se s komunitou a nebát se kontaktovat či navštívit instituce s tím spojené. Je velmi důležité znát historii, aby se tragédie neopakovala. V Praze je také v rozkvětu progresivní Židovská obec Ecchajim.

Jak to bylo s vilou Emila Fischgrunda po restituci?

Můj pra prastrýc Emil si tu vilu nechal postavit od architekta Eugena Friedricha ve funkcionalistickém stylu. V době vzniku patřila tato stavba k velice progresivním a jedinečným. Babička Lidmila Bublová vilu získala po restituci v roce 1990. Nikdo z rodiny už zde nebydlel, proto ji babička prodala. Je mi líto, že byla vila prodána, ale bohužel vzhledem k tomu, že jsme se nikdo neplánoval přestěhovat, asi nebylo tehdy jiné řešení. Přála bych si, aby si všichni vážili architektonických skvostů, jako je tato vila.

Za jakékoliv informace o naší rodině či blízkých budu ráda. Pokud by mě chtěl někdo kontaktovat, může na:

kristyna.iep@gmail.com.

Děkujeme za rozhovor a přejeme další úspěšné pátrání.

Irena Jurgová

(foto: archívy a Kristýna Nešetřilová)

PASOVÁNÍ PRVNÁČKŮ NA ČTENÁŘE

KNIHOVNA JABLUNKOV

17. - 20. 6. 2025

UŽ JSEM
ČTENÁŘ

JESTEM
CZYTELNIKIEM

Prvnáčci budou slavnostně pasováni na opravdové čtenáře
a dostanou malý dáreček.

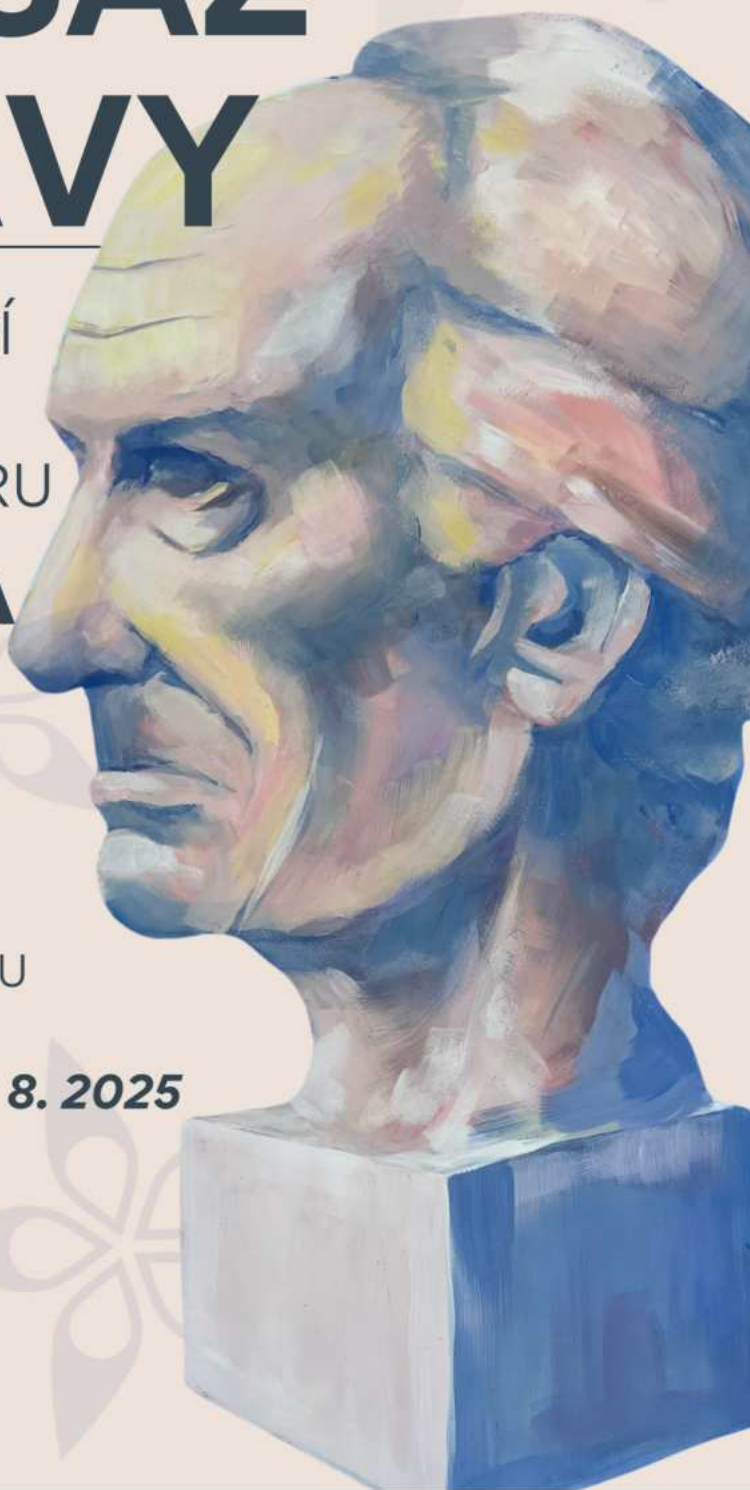
SRDEČNĚ ZVEME NA
**VERNISÁŽ
VÝSTAVY**

UMĚLECKÝCH PRACÍ
ŽÁKŮ
VÝTVARNÉHO OBORU

**9. ČERVNA
2025
OD 16:30**

V JABLUNKOVSKÉM CENTRU
KULTURY A INFORMACÍ

VÝSTAVA POTRVÁ DO 25. 8. 2025

Milí čtenáři, rodiče a další příznivci školy. Školní rok se blíží do finále a my bychom vás rádi tímto obeznámili s dvěma důležitými událostmi. Dne 4. 6. plánujeme tradiční akci ZUŠ OPEN, díky které si můžou žáci pod záštitami jednotlivých škol vyzkoušet oborová stanoviště a ujasnit si tak, na jaký obor by rádi zahájili studium. Je to jedinečná možnost, jak si hravým způsobem zkusit zahrát na hudební nástroje, či si něco vytvořit v rámci výtvarného oboru.

Dále nezapomeňte, že je tady poslední možnost se přihlásit na přijímací zkoušky, které se uskuteční od 9. – 13. 6. 2025. Děti se postupně již hlásí, proto neváhejte a nakoukněte na naše stránky pro více informací. Za ZUŠ Jablunkov přejeme krásné slunečné léto a moc se těšíme na nové nadšené umělce.

Natalia Lachová

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA JABLUNKOV VYHLAŠUJE
PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKY DO HUDEBNÍHO A VÝTVARNÉHO OBORU
VE DNECH 9.-13.6. 2025
ONLINE PŘIHLÁŠKY JSOU DOSTUPNÉ NA
WEBOVÝCH STRÁNKÁCH OD 1.5. 2025
WWW.ZUSJABLUNKOV.CZ

**PŘIJÍMACÍ
ZKOUŠKY**

Hýl obecný – tiše posmutnělý elegán

Rozvolněná krajina, kraje horských a podhorských lesů, nezděná však i prosvětlené listnaté lesy anebo městské parky jsou domovem jednoho z našich nejkrásnějších pěvců - hýla obecného. Byl to bezesporu inspirativní vzhled samce stojící při zrodu jeho vědeckého jména: *Pyrrhula pyrrhula* vzniknuvšího z řeckého „pyrrhos“ znamenajícího plamenně zbarvený, reflektujícího jeho zbarvení. Nikoli do očí okamžitě uhodivší červená, ale další, leč poněkud skrytý exteriérový rys, čímž je poněkud sražený a krátký krk, se zjevně při slovtvorbě v anglosaských zemích těšil zásadnějšímu významu. V těchto krajích je hýl pojmenován jako Bullfinch, (bull - býk, finch - pěnkava), což má nikoli přímou, ale po zapojení velké dávky představivosti vzdálenou a poněkud ukrytou podobnost mezi oběma takto různorodými živočichy. Nakonec i v sousedním Polsku se v ještě v 18. století označoval a v nářečí některých regionů označuje dosud jako „wolskie oczko“.

Historicky se hýl těšil velké oblibě jakožto pták chovaný v klecích, a to pro svůj atraktivní vzhled a důvěřivou povahu, vlastnost typickou zejména pro severské populace přilétající k nám v zimě. Kromě zmíněného, umocnily jeho atraktivitu jakožto klecniho ptáka i schopnost naučit se jednoduché melodie a v rámci čeledi ojedinělý proces metabolické oxidace pigmentů odpovědných pro stálost, intenzitu a sytost zbarvení ptáků chovaných v zajetí. Odchyt těchto ptáků nebyl složitý, i pejorativním „hejlem“ se v Čechách častuje důvěřivý naivka, tedy ten, kterého není těžké oklamat. Na Jablunkovsku se čížbaření těšilo značné oblibě mezi místními horaly, ptáci se chytali na „lyp“ (lep) či do „przetaków“ (síto podepřené kolíčkem ovlá-

daným provazem z krytu), nemohu tedy neuvěřit představě, že hýl byl vítaným, ovšem z pohledu lapeného opeřence nedobrovolným obyvatelem mnoha „klótek“ (klíček).

Kombinace červené spodiny těla se šedavým pláštěm v případě samce (u samice červenou vystřídala hnědá) činí z tohoto opeřence vskutku elegantního tvora. Esteticky působí i nálezy modrých vajíček s černými tečkami v umně vystavěném hnízdě umístěném nejčastěji v jehličnaté dřevině, sice ne příliš vysoko, ale o to s větší rozvahou, vedoucí k maximálnímu utajení před řadou predátorů. Unikne-li obsah hnízda spárům dravce a stejnému osudu se těší i vylíhnuvší se mláďata, potom můžeme pozorovat fenomén odlišující tohoto opeřence od ostatních druhů pěvců. Zatímco jiní zástupci této skupiny přilétají s potravou pro žebrající mláďata střídavě, pro samce hýla je typická pevná vazba s partnerkou - na hnízdo přilétají a odlétají vždy pospolu. Dlužno podotknout, že hýl krmí mláďata hmyzem, jinak je výhradně semenožravým ptákem.

Procházka zasněženou krajinou, lhostejno, zda-li kolem zamrzlé řeky Lomná či na běžkách po Kamenitém nebo Bahenci, (ač se tento obraz stává v kontextu posledních zim zjevně iluzorním), je období, kdy můžeme u nás pozorovat hýly přilétnuvší ze severu. Setkání s párem či skupinkou hýlů zaujatých konzumací jeřabin, přičemž na jejich přítomnost nás upozornilo tiché a trochu posmutnělé pohvizdování, patří k nejmotivnějšími zážitkům, které nám příroda v tomto období může nabídnout.

Prof. Ing. Marcel Honza, Dr.

Foto: Jan Kufa Kičeřok

vstupné na
každou aktivitu
50 Kč/dítě

HURÁ PRÁZDNINY!

KNIHOVNA V PARKU

9:00 - 11:00

park A. Szpyrce, Jablunkov

FILMOHRÁTKY V JACKi

9:00 - 11:00

Mariánské nám. 1, Jablunkov

2. 7.

KOUZELNICE RADANA

9. 7.

KORÁLKOVÁNÍ

16. 7.

KREATIVNÍ DÍLNIČKY

23. 7.

ZAHRADNÍ PÁRTY a
SWAP DĚTSKÝCH KNÍŽEK

30. 7.

OMALOVÁNKY

3. 7.

PYŠNÁ PRINCEZNA

10. 7.

BOB A BOBEK VE FILMU:
NA STOPĚ MRKVOJEDA

17. 7.

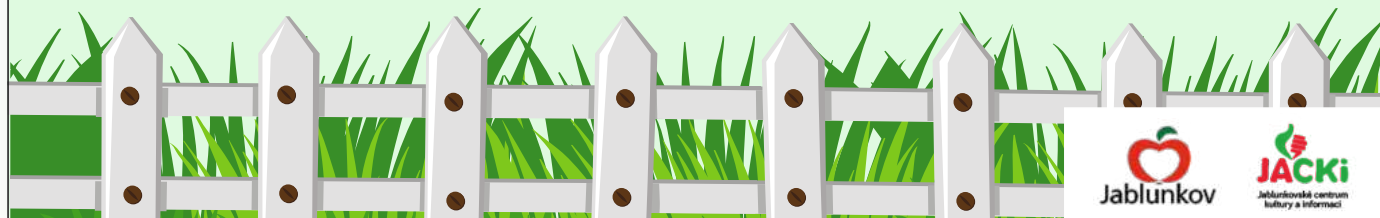
JAKO Z DIVOKÝCH VAJEC

24. 7.

VELKÝ PÁN

31. 7.

TRANSFORMERS JEDNA

KALENDÁRIUM AKCÍ Jablunkov a okolí

ČERVEN 2025

6. 6. 2025 od 21:00 hod.

LETNÍ KINO

VYŠEHRAD DVJE

Jablunkov, park A. Szpyrce

Pořádá: Kino Mír Jablunkov

17. 6. 2025 od 16:00 hod.

TVOŘIVÁ DÍLNA S KRAJKÁŘKOU PRO DOSPĚLÉ

V rámci výstavy Koronka Koniakowska

Mosty u Jablunkova, Dřevěnka na Fojtství

Pořádá: GOTIC

7. 6. 2025 od 9:00 hod.

BURÁCENÍ POD KOZUBOVOU

XV. SRAZ VETERÁNŮ, MUSTANGŮ A US CARS

Milíkov, fotbalové hřiště TJ Milíkov

Pořádá: Spolek GT40 - Milíkovský Mustang a Veteran Klub

20. 6. 2025 od 21:00 hod.

LETNÍ KINO

JADWIGA, ČARODĚJNICE Z BESKYD

Jablunkov, park A. Szpyrce

Pořádá: Kino Mír Jablunkov

8. 6. 2025 od 18:00 hod.

LIBOR MACHÁČEK

STAND-UP SHOW

Mosty u Jablunkova, Kulturní dům PZKO „Kasowy“

Pořádá: GOTIC

21. 6. 2025 od 10:00 do 16:00 hod.

PEVNOST SE PŘIPRAVUJE K OBRANĚ

Historicko-naučná akce pro širokou veřejnost

Mosty u Jablunkova, Opevnění Velká Šance

Pořádá: Opevnění Velká Šance

9. 6. 2025 od 16:30 hod.

VERNISÁŽ VÝSTAVY UMĚLECKÝCH PRACÍ ŽÁKŮ ZUŠ

Výstava potrvá do 25. 8. 2025

Jablunkov, JACKi

Pořádá: JACKi

23. - 25. 6. 2025

JABLUNKOVSKÉ DVORKY

Ukázka řemesel a workshopy

Jablunkov, venkovní prostranství JACKi

Pořádá: JACKi

11. 6. 2025 od 14:00 hod.

BESEDA SENIORŮ S VEDENÍM MĚSTA

Vaše dotazy, náměty nebo připomínky

Jablunkov, JACKi

Pořádá: SeniorPoint

27. 6. 2025 od 17:00 hod.

ZAHÁJENÍ PRÁZDNIN S KINEM MÍR

PANDA A JÁ, vstupenky a popcorn za vysvědčení zdarma

Jablunkov, Kino Mír

Pořádá: Kino Mír Jablunkov

12. 6. 2025 od 16:00 hod.

ZVYKY A TRADICE SVÁTKU SV. JANA

Povídání prof. Karola Daniela Kadłubce

Nýdek, Dřeviónka

Pořádá: Dřeviónka Nýdek

28. 6. 2025 od 9:00 do 15:00 hod.

PANCERSHOW

13. ročník

Návší, Restaurace u Mrózka

Pořádá: Spolek vojenské historie

13. 6. 2025 od 21:00 hod.

LETNÍ KINO

LÁSKO, NEBLÁZNI!

Jablunkov, park A. Szpyrce

Pořádá: Kino Mír Jablunkov

1. 7. - 31. 8. 2025

BESKYDSKÝ PRŮZKUMNÍK

Toulky krajem - letní edice

Beskydy

Pořádá: JACKi

JACKi ZPRAVODAJ - periodický tisk územního samosprávného celku města Jablunkov. Adresa vydavatele: Jablunkovské centrum kultury a informací, p. o., Mariánské náměstí 1, 739 91 Jablunkov, IČ 47999764. Vychází měsíčně pod ev. č.: MK ČR E 23799 v nákladu 2100 ks. Místo vydání: JACKi Jablunkov. Odpovědná osoba: Mgr. Gabriela Niedoba, ředitelka JACKi. Příjem inzerce e-mail: jacki@jackijablunkov.cz, tel: 558 358 013; redakce si vyhrazuje právo na krácení a úpravu textů. Tisk KLEINWÄCHTER holding s.r.o., Čajkovského 1511, 738 02 Frýdek-Místek.